DONAUCRUISE MET KWAKKEN, WIELEWALEN EN ANDERE SCHARRELAARS

Van 7 t/m 16 mei maakte een groep van 17 KNNV-ers onder leiding van Dirk Maas een reis naar de Donaudelta aan de Zwarte zee in Roemenië.
’t Is maar goed dat Ceaucescu het hier niet meer voor het zeggen heeft, want anders waren de uitgestrekte rietmoerassen in dit gebied ingericht ten behoeve van de rijstteelt en zou je er hoogstens nog een rijstvogeltje treffen. Nu kregen we de kans om van tientallen soorten vogels grote aantallen waar te nemen. Wie zag eerder zoveel Rose pelikanen, Bijeneters, Koekoeken, Zwarte ibissen en Scharrelaars als hier?

We werden zeer goed verzorgd, eigenlijk té, zeker in aanmerking genomen dat we zelf nauwelijks hoefden te bewegen. We werden haast overal langs gevaren.
Hierna de belevenissen, zoals door een aantal van de reizigers beschreven.

Scharrelaar (Tjalling)

<u>maandag 7 mei 2012</u>
met een gebroken paspoort kom je niet ver

Alle deelnemers waren tijdig op Schiphol aanwezig zodat rond half acht begonnen kon worden met het printen van de tickets. Vervolgens konden de koffers worden ingecheckt en daarbij bleek dat het paspoort van Frans van der Feen werd afgekeurd omdat er een barst in zat. Hij moest met spoed een noodpaspoort regelen bij de marechaussee. Heel spannend, maar gelukkig lukte dat nog tijdig en dan blijkt maar weer eens hoe belangrijk het is om ruim van te voren aanwezig te zijn om dit soort onvoorziene tegenvallers te kunnen opvangen.....

dertig graden

Om 9:20 uur vertrokken we voor een vlucht van twee uur en drie kwartier naar Boekarest waar we om 13:00 uur plaatselijke tijd aankwamen (tijdsverschil van 1 uur).

George Panait, onze Roemeense reisorganisator, stond op het vliegveld klaar met de chauffeur van een busje voor 20 personen. De temperatuur liep tegen de 30 graden C.

Een lange hete reis volgde, eerst via de autoweg richting Constanta, vervolgens via Slobozia, Tandarei, Harsova, Topolog en Tulcea naar het dorpje Murighiol, ver in de delta van de Donau. Twee tussenstops werden er gemaakt: één bij een tankstation waar behalve diesel ook veel drinken werd gekocht, en een stop bij een meer langs de route waar we van de eerste watervogels konden genieten. Onderweg zagen we in natte velden (rijst ?) grote aantallen Ooievaars, waaronder ook een zwarte Ooievaar, en diverse kolonies van Bijeneters.

we zijn er bijna

In het haventje van Murighiol lag een sleepbootje klaar dat ons in 20 minuten naar de hotelboot bracht die ca 5 kilometer noordelijker in een afgesneden deel van de Donau lag afgemeerd. Een mooi schip, met onderin 9 tweepersoonskamers met eigen toilet en douche; daarboven een ruime (eet)zaal en overdekt terras, en op het dak een prachtig terras met (lig)stoelen. Vanaf het dak konden de vogels uitstekend worden waargenomen.
Een uitstekend diner besloot de dag, waarna iedereen moe van de reis op tijd zijn bed opzocht.
Dirk Maas

Hotelboot (Ton)

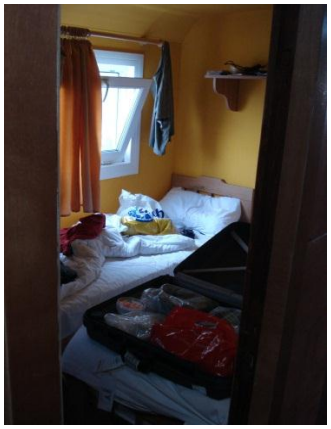

Hut (Wim)

dinsdag 8 mei 2012

wat je ver haalt is mooi

Eerste ontbijt (Wim)

Geluiden van Wielewaal en Hop maakten een eind aan de eerste nachtrust op de hotelboot. Om 8 uur stond het ontbijt klaar. Dat zag er verzorgd en gevarieerd uit (hoewel het brood slechts in één soort, wit). Om 8:30 stapten we aan boord van het sleepbootje om weer naar het haventje van Murighiol te varen. Niet iedereen had er evenveel zin in om na de lange reisdag van gisteren nu weer in de bus te moeten.

De route voerde richting Tulcea, maar na het dorp Victoria stopte de bus bij een stijlkant. We mochten uitstappen om de Bijeneters te bekijken. Bij nader inzien zaten er ook Scharrelaar, Steenuil en Buizerd. Ina vond een oude slangenhuid. Verder ging het via Tulcea naar Babadag over wegen van wisselende kwaliteit. Het was best wel een eind rijden en toen de bus eindelijk stopte voor een boswandeling, bleken de plannen gewijzigd en zouden we op de terugweg daar gaan lopen. Dus nog verder met de bus tot de afslag naar Nuntasi en daar richting Histrië. Dat bracht ons in de vlakke kuststrook aan de rand van een groot rietveld.

Bijeneters (Piet)

geen tijd om te eten

Hier zochten we de Veldrietzanger. Die vonden we niet, maar wel zoveel andere leuke soorten dat we de lunch ter plekke af en toe moesten onderbreken om alle meldingen te kunnen volgen. Kleine klapekster, overvliegende Boomvalk en Roodpootvalk, zingende Rietgors en Grote karekiet, Balkan gele kwikstaart en verder weg Zwarte stern en Witvleugelstern. Het was voor sommigen even wennen om

snel de blik te richten op wat er nu weer in beeld kwam. Na contact met een andere reisgroep uit Holland deden we verderop nog een poging de Veldrietzanger te scoren, tevergeefs*).

Om ca. 14 uur verlieten we deze kuststrook en reden via dezelfde route terug naar de bossen rond Babadag.

Krijgen wij ook wat? (Loes)

Miniparadijs

Na een tankstop onderweg kwamen we bij dezelfde halteplek als op de heenweg en kregen een uurtje om daar rond te kijken. Het was een half open plek met een beetje heideachtige vegetatie. Direct vielen de vogelgeluiden op en de vlinders die er fladderden. Enkele Ortolanen zongen vanaf de toppen van de eiken. De bloemen werden bezocht door Parelmoervlinders en een Koningspage. Heel mooi was het groepje Purperorchissen en de donkerrode Pioenroos. Wim Kuijper vond de lege huidjes van Cicadelarven. Na ruim een uur reden we via Babadag naar Eninsula en dan noordwaarts langs de kust, alsmaar langs de rand van het grote Lake Razim. De volgende en laatste stop was vlak voor Murighiol: het zoutmeer Saraturi van 87 ha. We zagen een rijke vogelbevolking met Kluut, Steltkluut, Zwartkopmeeuw, Geelpootmeeuw, Witwangstern, Witvleugelstern, Krooneend, Geoorde fuut; de meeste vogels zaten op hun nest. Mede dank zij het zonnige weer was dit een mooie kennismaking met het landschap aan de zuidkant van de delta. Het sleepbootje bracht ons weer naar het hotelschip in Ulzina en om 20 uur werd het diner geserveerd. Daarna kwam nog het bijwerken van de streeplijst aan de orde zodat de resultaten van deze dag ook op die manier vastgelegd waren.

Jan en Ina Marbus

*) terug in Holland hebben we onze foto's geselecteerd en gedetermineerd. Bijgaande plaat geeft aan dat we toch een Veldrietzanger hebben gevonden en die ander is een Grote pieper.

Veldrietzanger (Jan Marbus)

<u>woensdag 9 mei</u>

we laten de oevers aan ons voorbijtrekken
Vandaag verlaten we Murighiol en varen met onze hotelboot naar het vissersdorp Sfântu Gheorghe. Het is prachtig bijna windstil weer. Vanaf het dek in onze ligstoelen trekken langzaam de prachtig begroeide oevers voorbij.
Overal hoor je vogelzang van o.a. de Nachtegaal. Een hoogtepunt is de Grijskopspecht met zijn treurige wijsje. De eerste arend wordt ook gespot: het is een Zeearend. Verder veel reigers en Bijeneters. We vervelen ons geen moment.

authentiek voor de toeristen?
’s Middags arriveren we op onze nieuwe ligplaats tegenover het vissersplaatsje Sfântu Gheorghe en bezoeken het zogenaamde authentieke dorp.
Nu van de oorspronkelijke huizen zijn alleen nog wat ruïnes over. De moderne tijd is hier niet voorbijgegaan. Overal nieuwbouw in vaak schreeuwende kleuren.
Achter het dorp is een moeras, waar we de Grote en Kleine zilverreiger zien, naast elkaar. Er zijn ook Witgatjes en Bosruiters.
Daarna wandelen we naar het strand van de Zwarte zee. Hier liggen veel mooie schelpen, Strandgapers, Brakwaterkokkels, Knobbelhoorn en de Arkeschelp.

vol gas langs de nieuwe kant van het dorp
We worden weer teruggebracht naar de hotelboot door 4 vol gas gevende sloepen met buitenboordmotor. Onderweg zien we een vakantiepark in aanbouw. Dat is de dure kant van het oude dorp.

Leidy van Beek

Zeearend met bonte Kraai (Tjalling)

donderdag 10 mei

Het was opnieuw mooi weer en ‘t werd die dag echt warm. ’s Nachts waren we verstoken van elektriciteit. We lagen tegenover het dorp Sfântu Gheorghe, Sint Joris, voor de wal. Daar was de ‘bush’ en de generator werd ‘s avonds laat uitgezet. Na een relaxed genoten ontbijt bracht de sleper, die verder vier kleine bootjes mee nam, ons een eind op weg naar Insula Sacalinul. De route voerde door een Kwakkenkolonie en het was fantastisch er zoveel in de lucht te zien. Voor het laatste eind moesten we overstappen in de kleine bootjes omdat het voor de sleper te ondiep werd. Het laatste stukje voor de strandwal trok Gheorghe de bootjes tot bij de oever en met een plank kon je met droge voeten aan wal stappen.

We gaan aan land (Joke)

voorzichtig lopen

Daar lagen veel zaden van Waternoten die vlijmscherp zijn. Dus schoeisel was zeker geboden. Over het strand wandelden we naar de lagune waar we pelikanen konden zien die daar hun foerageerplek hebben. Het strand lag er bezaaid met een tapijt van schelpen, vooral veel Strandgapers. Helaas zat er slechts een enkele pelikaan. Door de lage waterstand in de delta waren er tal van andere goede gelegenheden voor de pelikanen om in ondiep water te vissen. Wel zaten er veel Knobbelzwanen op het water en zagen we verschillende soorten reigers. Op de vlakte voor de lagune konden van heel

dichtbij mooi de Kleine plevier bewonderen die helemaal niet schuw bleek te zijn. Een paar mensen hadden hier de geweldige waarneming van de Zwartkopgors.

ezelpedicure
Een Ezeltje dat hier liep zou naar een pedicure moeten. Zijn hoeven waren ver doorgegroeid en stonden helemaal omhoog gekruld.
Na teruggevaren te zijn en de warme maaltijd tussen de middag voeren we met de kleine bootjes naar een ondiepe plas acher het dorp. We waren woensdag ook bij deze plas geweest maar aan de andere kant en hadden daar veel last van tegenlicht. Nu konden we vanaf een dijkje heel goed verschillende steltlopers waarnemen. Er zaten groepen Bonte strandlopers, Krombekken, Steltkluten, Kemphanen, Zwarte ruiters en Witgatjes. Verder eenden als Krakeenden, Witoogeenden en Zomertaling en uiteraard nog veel meer ander vliegend spul. Langs het kanaal zocht Wim slakjes en wees ons op de eieren van de Staafwants op een rietstengel. Ook de rups van de Witvlakvlinder kreeg veel aandacht en werd door velen gefotografeerd. Over de dijk naar het dorp lopend werd een Moerasschildpad ontdekt. Die werd uitvoerig bestudeerd en riep veel enthousiasme op.

borrelen en gorgelen
Bij de Kwakkenkolonie, aan de overkant van het kanaal, kregen we een concert met een scala van rauwe kwakkende en gorgelende geluiden. Prachtig om dat te horen. Vlak voor de haven konden we van heel dichtbij een Ortolaan goed bekijken. Dat is voor ons een zeldzaamheid. Er werd dan ook ruimschoots de tijd voor genomen.
In de haven lag de sleper klaar om ons weer over te brengen naar ons huis op het water. Van twee vissers werd daar verse Donauharing gekocht die we twee uur later gebakken op ons bord kregen.

Na het eten was het weer de lijsten bijwerken en dan liep het al tegen half elf, de tijd om de kooi op te zoeken.
Ton Janssen

Visser met net vol 'Donauharing', die we een paar uur later op ons bord vonden (Ton)

vrijdag 11 mei

voor het eerst een Wielewaal zien!

We horen al voor het ontbijt vanaf het dak/dek de Snor en de Koekoek en ineens komt er een Wielewaal voorbij vliegen. Schitterend! Peter ziet deze geelzwarte schoonheid voor het eerst!
Als we zitten te ontbijten begint ineens de boot te bewegen. We verlaten Sfântu Gheorghe op weg naar Dunavat.
Bij het ontbijt vertelt George desgevraagd dat hij regelmatig groepen toeristen aan boord heeft, maar ook wel seminars. 's Winters vaart hij niet. Van de winter vroor het hier -20°C. Men moest wel 2x per dag het dikke ijs rond de boot wegzagen om schade te voorkomen.

pet
We varen lekker dicht langs de oever, horen een Braamsluiper en Gekraagde roodstaart en zien Boomvalken. Als de oeverbegroeiing ontbreekt voelen we een flinke wind, die de boot uit de koers blaast. Jan Marbus heeft het met George over de petflessen gehad, die overboord waren gegooid. Dat is beslist niet de bedoeling, reageerde hij, zeker door dat nieuwe bemanningslid gedaan! Normaal wordt afval in een zak verzameld. Af en toe wordt hier zelfs rommel langs de oevers opgeruimd.
Hoog boven in een dorre boom zit een Gekraagde roodstaart. In de verte vliegt een Roerdomp voorbij en achter de boot plukt een Zeearend een vis uit het water. Een mooi door de zon belichte man Bruine kiek steekt de rivier over en speurt aan de overkant in 't riet naar prooi. 't Is mooi weer, zonnig, zo'n 27°C, maar wel een frisse wind.
In een groepje meeuwen zwemmen ook 3 Reuze zwartkopmeeuwen. We meren aan bij Ariminisul Erenciuc, om daar met 4 kleine motorbootjes een smalle geheimzinnige kreek in te varen.
Daar vliegt een Weidebeekjuffer.
Er is niet veel nieuws te zien, behalve een Dwergaalscholver. Nogal wat Bruine kiekendieven. Af en toe moeten de bootjes even achteruit, om de waterplanten uit de schroef te laten draaien.

vage Roodhalfsfuut
Aan 't eind een stel Pelikanen, waarvan 2 Kroeskop. Dan gaan we rechtsomkeert, af en toe kalm met zacht pruttelende motor, dan weer racend. Twee Zomertalingen vliegen over. Jan Marbus fotografeert een paar Futen. Thuis blijkt er een vage Roodhalsfuut op de foto te staan.
We kunnen meteen aan tafel. Komt goed uit, want nu hebben we wel weer trek. Kippensoep, met veel vlees, daarna karper met polenta. Die polenta krijgt haast niemand op. Kan Annie Schilder, waar sommigen Camelia - die telkens onze maaltijden opdient - op vinden lijken weer mee terugnemen. Ze blijft vriendelijk glimlachen. Dacht zeker dat we geroeid hadden, grapt Ton.
We zijn direct al weer gaan varen, verder de Donau stroomopwaarts.

Bij een lange steile oever fladderen kleurige Bijeneters. De passagiers nemen de kans waar om een beetje rustig te relaxen/dutten/puzzelen op één van de dekken, al of niet in de warme zon. Af en toe schiet er weer eens een Wielewaal of een Oeverloper voorbij. Je moet vlug wezen om ze te zien. 't Lijkt eerst een saai tochtje te worden, maar dan ineens weer een wand met Bijeneters.
Aan de overkant zit vlak boven het water een Wielewaal. Dan zien we ook weer bij zo'n wand het diepe blauw van een IJsvogel en even verder het intense oranje van een andere IJsvogel.
Bij de bocht dansen twee Scharrelaars door de lucht. Met enige moeite wordt de hotelboot bij een bos aangemeerd. Er moet nog wel het een en ander gekapt worden voordat de loopplank kan worden uitgelegd. De wilgen reiken tot in de boot, zodat er direct rupsen van de Rietvink of Drinker (nachtvlinders) kunnen worden gefotografeerd.

't stikt hier van de muggen
Aanhoudend vliegen grote koppels Zwarte ibissen over. Dankzij de zon glanzen ze donkerrood. 't Zijn er zoveel dat ik opper, dat ze vast achterom terugvliegen.
We gaan met z'n allen het bos in (lange mouwen, lange broek wordt aangeraden). Al gauw vluchten de meesten terug voor de muggen, de vieze Deetlucht die menigeen verspreidt ten spijt.
Enkele diehards worden beloond met een paartje vliegen vangende Grauwe klauwieren, een Wielewaal vliegt weg na over en weer tudeljo geroepen te hebben. Weer op de boot wordt een gigantische zwerm Bijeneters gezien, in de verte.

'lijsten' (Frans)

We eten gebakken pasta als voorgerecht. 't Is bewonderenswaardig om steeds zo snel die grote hoeveelheden eten op tafel te hebben. Dankzij de kok Corina!
Niemand raadt het hoofdgerecht. 't Is eendenborst met aardappelpuree.
Bij het lijsten blijken er inmiddels 134 soorten generaal totaal te zijn waargenomen. Niet iedereen ziet alles. Wij zitten nu op 122 soorten vogels. Loes en Frans v.d. Feen

zaterdag 12 mei

Het is de hele dag zonnig en warm.
De hotelboot blijft op de 3de ligplaats liggen.

voortijdig terug naar Nederland

Wij gaan met de sleepboot via verschillende kanalen richting Zwarte Zee.
Maar Jan en Leidy gaan niet mee; zij gaan terug naar Nederland omdat Leidy's zonneallergie steeds erger wordt. Dat is een heel geregel. George brengt hen met een bootje naar het dorp Murighiol waar een auto op hen wacht die hen naar het vliegveld in Boekarest zal rijden. George probeert de hele morgen de KLM te bereiken en dat lukt eindelijk om 12.30 uur, zodat we weten dat ze in het vliegtuig worden verwacht.

slangen!

De rest van de groep vertrekt dus wat later waardoor het programma ingekort moet worden. De kanalen langs Salcia lui Andron, het meer L. Dronov en Grindul Crucea brengen ons om 12 uur bij het punt waar we in de kleine bootjes overstappen. Terwijl we daar aanleggen, zien we een Dobbelsteenslang en een Ringslang naast de boot zwemmen.

Met de kleine bootjes varen we richting strand en stappen uit. Daar zouden we de Isabeltapuit en de Veldrietzanger kunnen ontmoeten, maar het rietveld is afgebrand, dus die vonden we niet. Desondanks genoten we van een groot, gerestaureerd ooievaarsnest, waar de beide ouders al klepperend de wacht wisselden met een hapje voor het kroost.

heet strand

Op het strand was het heel heet. Dirk, Frans en Peter konden de verleiding niet weerstaan om even een duik in zee te nemen.

Terug op de sleepboot gebruikten we de lunch die George in koelboxen bij zich had.

roversbont

Daarna voeren wij in de kleine bootjes die twee aan twee aan elkaar zaten, langs een aalscholverkolonie van wel een kilometer lang. De meeste Aalscholvers schrokken van de bootjes en verlieten hun nest met eieren of jongen in allerlei leeftijden. Hiervan maakten de Bonte kraaien meteen gebruik om de lichtblauwe eieren te roven.

De terugweg met de sleepboot duurde 3 uur. Onderweg poseerden enkele Ralreigers voor ons!

Tijdens de borrel ter ere van Jan Marbus' verjaardag zagen wij 2 IJsvogels passeren.

Ineke Gilbert

Hier moet ergens de Veldrietzanger zitten (Frans)

Bezoek aan de Aalscholverkolonie (Piet)

De Aalscholvers hier worden bedreigd door Bonte kraaien, die soms hun eieren roven (Joke)

<u>zondag 13 mei</u>

omgeving Perivolovcakanaal en terugvaart naar Murighiol

Omstreeks zeven uur zijn de eersten van ons al aan dek te vinden. De huidige ligplaats in een zijkanaal van het Sfântu Gheorghekanaal, één van de drie kanalen in de Donaudelta, is de moeite waard om wat eerder op te staan. Tenminste wanneer je aan boord blijft. In het aan de loopplank grenzende bosgebied word je namelijk opgewacht door hordes muggen. Enkele meters vanaf onze gelijknamige hotelboot “Kingfisher” broedt de IJsvogel die zich dan ook regelmatig, laag scherend over het water, laat zien. Daarnaast zijn er vliegshows van Wielewaal, Hop en Scharrelaar. Loom vliegen er dit vroege uur acht Roze pelikanen laag voorbij. Het geheel wordt muzikaal omlijst door de zang van o.a. de Wielewaal en het onophoudelijke geroep van de Koekoek in de elektriciteitsmast.

multifunctioneel water

Aan de oever aan de overkant wast een kampeerder zijn ontbijtspullen om. Het is hetzelfde water waar wij ons mee douchen, maar dan is het eerst nog wel gezuiverd door een installatie aan boord.

Veilig op de woeste baren(Tjalling)

Kroeskoppelikaan gaat er vandoor (Tjalling)

we worden ingesnoerd in een zwemvest

Na het ontbijt is het weer inschepen in de roeiboten met een stevige buitenboordmotor.
Het is behoorlijk winderig zodat verzocht wordt zwemvesten aan te trekken omdat we het grote kanaal over moeten steken. Het blijkt een hele operatie te zijn. Grote maten zijn niet helemaal voldoende aanwezig, zodat enkelen het moeten doen met een vest(je) dat je de adem bijna ontneemt. Dat je daarmee blijft drijven? Merkwaardig is wel dat de stuurlieden het niet nodig vinden een zwemvest te dragen. De golven zijn minder ruw dan verwacht en al gauw schieten we weer een smallere kreek in.
Na zo'n drie uur varen met de zo langzamerhand gebruikelijke waarnemingen van onder andere vele Kwakken, een enkele Ralreiger en IJsvogel en op een grotere plas een enkele Kroeskoppelikaan die bij onze nadering overigens ook op de wieken gaat, meren we aan.
De wandelingen op de vaste wal zijn eigenlijk een verademing. Kun je eens lekker de benen strekken en wat struinen. Het varen in de kleine bootjes heeft dan wel wat van een watersafari, maar zit je in het eerste bootje dan heb je natuurlijk de meeste kans op aardige waarnemingen. Vogels hebben nu eenmaal veelal de gewoonte om wanneer ze zich ontdekt voelen van je af te vliegen en zit je dan in de achtervarende bootjes, dan heb je het nakijken.

Ralreiger (Tjalling)

Op zoek naar de Wilgenhoutrups (Tjalling)

vleeseters

Opvallend op de wal is dat picknickende Roemenen het met hun afval niet zo nauw nemen. Niet zelden behoorlijke hoeveelheden. Er zijn lieden die er in ons land natuurlijk ook wat van kunnen, maar gedumpte hoeveelheden van een dergelijke omvang worden wel meteen opgeruimd. Aan land begint natuurlijk meteen de zoektocht naar spechten in de oude bomen. Imposant zijn de half vergane boomstronken met onder andere prachtige gaten van de Wilgenhoutrups en verder grote aantallen Pissebedden.

Tijdens de lunch aan boord wordt voor Nederlandse begrippen weer overvloedig vlees opgediend. Dit keer rundvlees waarbij de Roemeen helaas geen lekker jusje gebruikt wat aan tafel een gedachtenwisseling over het droog zetten van koeien op gang brengt.

Omstreeks vier uur wordt met ons hele 'hebben en houden" koers gezet naar de ligplaats bij Murighiol, onze plek van vertrek op de achtste mei. Er wordt veel gevaren in de luwte zodat we weer kunnen genieten van onder andere IJsvogels, Bijeneters, Bruine kiekendieven en Zeearenden.

vrouwenkiesrecht

Dat we zo langzamerhand al aardig gewend zijn aan al dat moois wordt wel duidelijk door de activiteiten van Peter. Hij houdt ons al vanaf de lunch bezig met een cryptogram waarbij duidelijk wordt dat de regel over het vrouwenkiesrecht wel een hele moeilijke is die pas na uren wordt opgelost.

Het aanmeren na drie uur varen valt door de pal op de boot staande stevige wind nog niet mee. Na de avondmaaltijd wordt de dag weer besloten met het administratieve gedeelte, het vaststellen van de dagsoortenlijsten. Na enkele dagen zonder nieuwe soort op de vogellijst kan vandaag de Zwarte specht aan de lijst worden toegevoegd.

Ellen en Tjalling van der Meer

Dolkwesp (Ina)

maandag 14 mei
Ligplaats boot: iets ten noordoosten van Murighiol, aan de oever van de Donau.

De geplande boottocht in de ochtend kon niet doorgaan omdat onze Roemeense begeleider er te veel wind vond staan. Op het open water zou er dan misschien water in de boten kunnen komen. Later op de dag zou de wind wat gaan liggen en konden we wel op excursie. Een alternatief was er niet, maar Jan kwam met voorstel om dan aan de overkant van de rivier bij een viskwekerij te gaan kijken. Het bleek (later) een uitstekend idee.

koude oorlog
Tijdens/na het ontbijt konden sommigen nog genieten van een paar mooie verhalen van Peter over zijn vroegere contacten met de politie, rechters en advocaten in Noord-Holland en zijn ervaringen met het verdedigen van het vaderland in Seedorf tijdens de koude oorlog. Zelf was ik (Wim) ook een jaar in Seedorf, ik werd gelijk weer herinnerd aan die 'verloren' periode.
Voor we vertrokken konden we nog even het land op om vogels, planten, insecten, schelpen e.d. te bekijken. Zo hing er vlak bij de boot een nest van een Veldwesp in een halm. Het wilgenbos hier was prachtig met zijn grote oude Wilgen vol holtes met piepende jonge Spreeuwen en spechten. Sommige bomen zaten vol met grote Houtzwammen.

Om 10 uur konden we de boten in – met zwemvesten! – om naar de andere oever te varen. De viskwekerij bestond uit een paar gebouwtjes met daarachter enorm grote vijvers. Het was eigenlijk een moerasgebied met open water en begroeide stukken (riet). Aan het eind van een dijk door het gebied zagen we gelijk al een zittende Zeearend. Op het water o.a. de Geoorde fuut en de Roodhalsfuut, enkele foeragerende Zwarte ibissen en veel Witwangsterns. Ondertussen kwam er nog een wolk van zo'n 100 Rose pelikanen over.

Vlotvaren (Salvinia natans), langs de oever van een visvijver (Wim)
vliegende dolk

De planten langs de oevers waren eveneens de moeite waard. Zo groeiden er Kikkerbeet, Waterlelie, Vederkruid, fonteinkruidsoorten, Waternoot, Blaasjeskruid (mooi geel bloeiend) en het Vlotvarentje. Diverse libellen vlogen er rond (o.a. Vuurlibel) en bij een bootje vlogen er Dolkwespen rond.

Voor de lunch werden we naar onze hotelboot teruggebracht. Het eten was weer uitstekend verzorgd, we aten o.a. een stuk meerval.
Het middagprogramma bestond uit een tocht van ca. 3 uur met de vier kleine bootjes door een aantal kreken en meren. Er was nog wel vrij veel wind, maar verder prachtig weer. Tijdens deze tocht werden weer veel van de ondertussen vertrouwde soorten gezien: Kwak, Ralreiger, Kleine zilverreiger, Kokmeeuw, Aalscholver, Fuut, IJsvogel, Grijskopspecht, Kroeskoppelikaan, Tafeleend, Meerkoet, Zwarte ibis, Bruine kiekendief, sterns, enz.

Tjalling, Ellen, Frans en Loes snellen met de stuurman over één van de meren (Wim)

Secret lake
We kwamen o.a. op het Isac meer, maar speciaal voor ons voeren we door een apart gebied. Naast (oost) van het Uzlina meer ligt namelijk een lastig toegankelijk gebied: het 'secret lake'. Vissers houden een weg vrij door het moeras om er te komen, maar ze hadden de toegang versperd met omgezaagde bomen in het water. Na het nemen van deze hindernis kwamen we in een prachtig gebied. Vooral de vegetatie was opvallend. Schitterende velden met bloeiende Waterlelie, Gele plomp en Krabbescheer. Het geheel was omzoomd door riet en andere moerasplanten en het water was glashelder met veel visjes. Overvliegende pelikanen kwamen van hun visgebieden terug naar de kolonie. Ze zouden dan ca. 3 kg vis bij zich hebben voor de jongen.
Het avondeten was als vanouds, overvloedig en goed. Daarna weer samen de vogellijst van de dag maken onder leiding van Jan.

Wim & Piet

dinsdag 15 mei 2012

Onze hotelboot de Kingfisher ligt in Murighiol in de Donau op z'n vaste ligplaats. Ruim voor het weer goed verzorgde ontbijt van 8.00 uur zijn er al KNNV-ers op het dek, aan de oever en elders op het schip te vinden. Ook de schippers zijn al op en wij zien ze hier en daar.

De zon schijnt, er staat een bries, het is aangenaam. We hebben al een mooie natuurweek achter de rug en dit belooft ook weer zo'n mooie dag te worden. Omdat de KNNV-ers op deze reis reeds voor het ontbijt aan natuuronderzoek doen, staan de thee en koffie ruim op tijd voor ons klaar. Jan Marbus meldt een Spotvogel te horen en heeft negen Kemphanen tegelijk voorbij zien vliegen. En Ton heeft de Zoetwaterneriet gevonden en de Pimpelmees gezien. We horen de Kleine bonte specht roffelen en we horen ook de Fazant. Piet heeft de Grijskopspecht gefotografeerd. Loes heeft een bijzondere plant gevonden, waarschijnlijk Genadekruid.

elf personen

Om 9.00 uur gaan we met de sleepboot, de Papurisul, die volgens het opschrift elf personen mag vervoeren naar de overkant, ook Murighiol. Onderweg zien we de Lepelaar, twee Zwarte ibissen en een Ralreiger. De Ransuil die we een week geleden hier ontdekten, zit weer naast het nest en we zien nu ook de kopjes van enkele jongen boven het nest uitsteken. Om 9.30 uur zijn we aan de overkant en om 9.35 uur vertrekken we met de bus naar het Macin-gebergte, 125 km verderop.

We zien onderweg onder meer Tapuiten, de Veldleeuwerik, Grauwe gors, Roeken, Ooievaarsnesten en Hoppen. Langs de weg o.m. Klaprozen, Salie en Wolfsmelk. We komen weer langs dezelfde zandwand als een week geleden en we zien onderweg meer van die wanden en we zien er ook weer Bijeneters en Scharrelaars.

de grasoogst is in volle gang

Er wordt volop gras met de andere planten die er tussen staan geoogst. Veelal gebeurt dit zeer kleinschalig. Met de hand wordt het losse gras op een kleine kar geladen die getrokken wordt door een paard of een ezel. De elektriciteitskabels van het laagspanningsnet lopen hier meestal nog bovengronds, zoals dat in Nederland tientallen jaren geleden het geval was. In Tulcea zien we een vrachtwagen van Meulenberg Transport uit Nederland. We rijden over de weg van kinderkopjes met links en rechts de begraafplaats. George heeft verteld dat Tulcea voorheen veel groter was. Velen wonen en werken nu in Italië.

grote droogte

Toen we hier vorige week aankwamen, had het al enkele weken niet geregend. En meer dan enkele druppels tijdens ons verblijf tot nu toe ook niet. De landbouwgewassen en de natuur schreeuwen om water. De waterstand in de Donaudelta is tientallen centimeters lager dan normaal. Daardoor kunnen we wel op veel meer plaatsen te voet komen, zoals naast de vaste ligplaats van de hotelboot, de Kingfisher.

Om 12.05 uur zijn we eindelijk bij het Macin-gebergte. We zien hagedissen en Siesels (grondeekhoorns) en we horen de Wielewaal. Het wemelt er van de mooie oranje vlinders, Keizersmantel denkt men; na de reis wordt duidelijk dat het de Kardinaalsmantel was. We zien ook

Grauwe klauwieren, Grauwe gorzen, Bijeneters, de Koningspage, we horen en zien de Boomleeuwerik.

Om 14.00 uur zijn we weer beneden voor het eten, een uitgebreide en heerlijke broodmaaltijd. Tijdens het eten komt een kudde van enkele tientallen Geiten voorbij, begeleid door een paar herders. Om 15.30 uur gaan we met de bus naar het klooster, een paar honderd meter verderop, maar omdat we er niet in kunnen, gaan we vrijwel direct op pad voor de terugweg. We zien nog wel een Kuifleeuwerik, een Ooievaar en nog meer Siesels.

Siesel (Piet)

De chauffeur moet tanken en zo hebben wij een kwartiertje om de stad Macin te bekijken. Op de terugweg doen we nog een pauze bij een zandwand. De chauffeur maakt van ons een groepsfoto.

Piet ziet Patrijzen

Piet ziet Patrijzen en even later zien we Fazanten en een Ooievaar. Net voor we om 18.50 uur bij de sleepboot aankomen, zien we onze eerste Haas en nog een Siesel. Tijdens de overtocht zien we nog de Zwarte stern, IJsvogel en Zwarte specht.

Om 19.30 uur zijn we weer op de Kingfisher. Het galadiner begint al kort na 20.00 uur. Dirk bedankt het personeel met woorden en een royale fooi. Peter bedankt Dirk namens de groep. Dirk bedankt George namens ons. Peter Quist

v.l.n.r.: Jan Marbus, Ton Janssen, Tjallingen Ellen van der Meer, Dirk Maas, Peter Quist, Ina Marbus, Wim Kuijper, Ineke Gilbert, Margriet Maan, Loes Vastenouw, Ineke Zwarekant, Frans van der Veen, Joke Jansen, Piet Smeets, Adri de Haan.
(Leidyvan Beek en Jan van Roij ontbreken wegens voortijdig vertrek)

Frans schrijft alles op (Loes)

woensdag 16 mei 2012

Het was een nacht uit duizenden!
Velen van ons waren niet lekker vanwege een eerder opgedane voedselvergiftiging.
De wekker ging onverbiddelijk af om vijf uur 's ochtends.
De ontbijttafel bleef bijna onaangeroerd; alleen de yoghurt met muesli vond aftrek. Wij verlieten de Kingfisher, waar wij negen dagen en nachten hadden doorgebracht, nagezwaaid door het bedienend personeel.

het Avifauna van Roemenië
Voor de laatste keer voeren wij langs de Ransuil met jongen en namen afscheid van de Kwak, Ralreiger, Visarend, Grijskopspecht, Bonte kraai, Aalscholver, Pelikaan, Blauwe- en Purperreiger, Zwarte ibis, Bruine kiekendief, Buizerd, Roodpootvalk, IJsvogel etc.

terughobbelen
Wij gingen de bus in en vijf uur rijden over deels slechte wegen in een slecht geveerde bus met een alleraardigste chauffeur die heel goed reed. Bij de eerste stop gaf Tjalling als toegift nog even vol overgave over en stapte weer opgelucht in. Daarna heeft iedereen alles binnen gehouden, voor zover ik weet. 't Was stil in de bus. Een aantal van ons haalde nog wat slaap in, of was in gedachten.

versnelling in plaats van vertraging
In Boekarest gaat het allemaal heel snel; het vliegtuig vertrekt zelfs eerder dan gepland, om 13.45 uur.

Wim wordt tijdens de vlucht niet lekker, maar gelukkig herstelt hij weer snel.

En dan bij de lopende band zegt iedereen elkaar gedag, bedanken we elkaar voor de gezelligheid en bedankten we Dirk voor zijn goede reisleiderschap. We gaan elk een kant op en hopen elkaar weer terug te zien op de reünie. Joke Jansen

Zwartkopmeeuwen (Ina)

PLANTEN

In overvloed langs wegen en in ruderale terreinen: witte **pijlkruidkers**(Lepidium draba)en een 50 cm hoge wolfsmelk.
Langs de oevers van kanalen en kreken: **Amorpha fruticosa** in grote getale.
De struik bloeit met bruine aren. Het blad lijkt op dat van de acasia. De struik begon 10 jaar geleden aan een invasie vanuit Afrika. Vermoedelijk meegekomen met de scheepvaart. Ook in Hongarije o.a. aan de oevers en uiterwaarden van de Tisza komt hij massaal voor.
Overal in het landschap, waar het niet te nat is: de zilverwitte **olijfwilg**. Geen wilg maar Eleagnus angustifolia, de smalbadige olijfwilg. Een tuinstruik of kleine boom uit Zuid-Europa en Klein-Azië.
Minder talrijk stond er ook nog de **zilverwilg**(Eleagnus commutata), een tuinstruik uit N.-Amerika.

Dinsdag, 8 mei

Langs de weg naar Labadac, op een heuveltje in het jonge bos:

blauw parelzaad(Buglossoides purpurocaerulea)
donseik(Quercus pubescens)
een blauwe ereprijs met fijn ingesneden blad(Veronica multifida)
fijnbloemige paarse toorts(Verbascum phoeniceum)
gamander(Teucrium chamaedrys)
geel zenegroen(Ajuga chamaepitys)
grote vleugeltjesbloem(Polygala major)
kleverige gele salvia(Salvia glutinosa)
knikkende salvia(Salvia nutans)
pruikeboom(Cotinus coggeria)
licht gele andoorn(Stachis recta)
opvallende, lage klimplant met Purperorchis
grijsgroen hartvormig blad, nog niet in bloei (Cynanchum acutum)
pioenroos
purperorchis(Orchis purpurea)
vedergras(Stipa pennata)
wasbloem(Cerinthe glabra)
witte engbloem(Vincetoxicum hirundinaria)
zwart zenegroen(Ajuga laxmanni)
geel duizendblad(Achillea clypeolata)

Purperorchis (Ina)

Woensdag, 9 mei in een poeltje aan het eind van de Dorpsweg op weg naar het strand:

Waterklaver (Marselia quadrifolia)en gekroesd fontijnkruid. Op het duintje Heliotropium (hirsutissimum?)
Verder op deze dag: schorrekruid, zeealsum, zeekraal en zoutmelde.

Donderdag ,10 mei: verrassende strandvegetatie:

Stekelnoot (Xanthium strumarium), wilde maggie, een ijsbloemetje, zeedistel, strandkweek zeekraal en heliotroop.

Vrijdag, 11 mei, vanaf de boot:

Ratelpopulieren, moeraswolfsmelk, gele plomp, witte waterlelie, waternoot(Trapa natans), liesgras en bitterzoet.

Zondag,13 mei:

Zeekool(Crambe maritima) en kogelbies, bonte wikke, witte abeel en es.

Maandag, 14 mei bij de visvijvers en poeltjes:

Blaasjeskruid, herik, zwanenbloem, hondstong, hokjespeul, tamarisk, fluitenkruid, scherpkruid(Asperugo procumbens), een watervarentje(Salinia natans).

Dinsdag, 15 mei in de bergen:

Behaard breukkruid(Herniaria hirsuta),viltige ganzerik,trosgamander, winde(Convulvulus cantabrica), duizendblad(Achillea nobilis), een anjertje, kruipend zenegroen(Ajuga reptans) en malrove(Marrubium vulgare) en veel Salvia nemorosa.

Op het strand bij Sacalinu, Argusia sibirica

Stijlwand met Bijeneters (Jan)

Straatje in Sfântu Gheorge

Vogelen vanaf het dek (Ina)

SCHELPEN IN DE DONAUDELTA

Tijdens de KNNV-reis in de Donaudelta (Roemenie) in mei 2012 was het op veel plaatsen mogelijk om naar schelpen te zoeken. Het is niet zo zinvol om op deze plek alle waarnemingen te melden, maar van een aantal vindplaatsen wil ik enkele soorten noemen.
In het algemeen viel het op dat er overal wel schelpen lagen. Soms aangespoeld langs de oevers van de Donau, soms langs meren en drooggevallen plaatsen, maar ook op het strand en in drogere gebieden buiten het Donaudal. Er is niet veel naar levende dieren gezocht, maar als je met een schepnet in allerlei wateren gaat vangen dan zouden er nog veel meer soorten te voorschijn komen.

Op 8 mei bezochten we o.a. een bos(rand) bij Babadag. Er leefde hier een landslakkenfauna van open, zonnig, droog en kalkrijk terrein. De meeste soorten hier komen niet in Nederland voor en hebben dan ook niet allemaal Nederlandse namen. Opvallend waren een grote tuinslak (*Cepaea vindobonensis*), geruite rondmondhoren (*Pomatias elegans*), *Zebrina detrita*, karthuizerslak (*Monacha* cf *cantiana*), *Lindhomiola* cf *girva* en enkele soorten Chondrinidae.
Iets ten noorden van Murighiol lagen we met de boot langs de oever van de Donau. O.a. op 9 mei. Op deze plek lagen plekjes met door de golfwerking samengespoelde schelpjes. Hier was het gemakkelijk om een zakje schelpen(gruis) te verzamelen om later thuis uit te zoeken. In dit materiaal bevonden zich tientallen soorten. De meeste soorten komen ook in Nederland voor, maar dit materiaal was wel heel rijk. Opvallend waren de schelpen van een dier dat voornamelijk in Europa in de benedenloop van de Donau leeft: een kroonslak. En opvallend veel schelpjes van de stromend water soorten eeltslak, zoetwaterneriet en stompe moerasslak. Verder de puntige blaashoren, diverse schijfhoren en poelslak soorten. Ertussen lagen enkele zoetwatermosseltjes, zoals jonge exemplaren van stroommossels en driehoeksmossels.
Een karakteristieke rivierfauna
De meer losse vondsten hier op de Donauoever waren de grote (tot ca. 15 cm) kleppen en doubletten van zoetwatermossels. Er lagen vooral de Chinese vijvermossel (*Sinanodonta woodiana*), schildersmossel, platte zwanenmossel, bolle stroommossel en vijvermossel.
De eerst genoemde hoort hier, en in de rest van Europa, niet thuis. Het is een exoot uit Oost Azië die momenteel heel Europa aan het 'veroveren' is. De eerste vondsten zijn al in Nederland gedaan. Hier in de Donaudelta vond ik de schelpen overal (ook op het strand van de Zwarte Zee).
Eveneens op 9 mei bezochten we Sfintu Gheorghe. Een dorpje op de noordoever van de Donau bij de monding. Direct ten westen van het dorpje lag een grote plas met een lage waterstand. Aangespoeld lagen in de oeverzone de grote zoetwaterschelpen van de posthorenslak, moeraspoelslak, spitse moerasslak, gewone schijfhoren en wat kleinere schelpen, o.a. van de grote diepslak.

Enkele keren brachten we een bezoek aan het strand van de Zwarte Zee. Op 9 mei bij Sf. Gheorghe, op 10 mei het strand van het schiereiland Sacalinu en op 12 mei een plek vlak bij het Razelm meer. Op alle drie de plaatsen leek de aangespoelde soortencombinatie op elkaar. Zeer veel schelpen uit de Zwarte Zee met daartussen vrij veel zoetwaterschelpen die door de Donau de zee inspoelen en dan weer op het strand aanspoelen. Je krijgt dan het vreemde effect dat er op zoetwatermossels zeepokken zitten.
Massaal was de strandgaper (*Mya arenaria*) te vinden. Kleppen en doubletten lagen soms in een dikke laag op het strand.

Aangespoelde schelpen op de Donau-Oever bij Murighiol (Wim)

Daartussen diverse andere soorten, zoals een arkschelp-achtige (*Anadara inaequivalvis*), brakwaterkokkel (*Cerastoderma glaucum*), gewone mossel (*Mytilus edulis*), fuikhoren (*Hinia reticulata*), *Cyclope*, e.a. En natuurlijk de opvallende grote huizen van de geaderde stekelhoren (*Rapana venosa*). Halverwege de vorige eeuw heeft deze slak zich in de Zwarte Zee gevestigd. De dieren leven van andere schelpdieren en zijn daarom niet geliefd bij kwekers van schelpdieren.
Oorspronkelijk leefde de soort alleen in de Gele Zee en de Japanse Zee. In dit jaar (2012) is trouwens de eerste schelp van deze slak op het Nederlandse strand aangespoeld.
Uit de soortenlijst blijkt dat de fauna in de Zwarte Zee voor de kust hier niet rijk aan soorten zal zijn. Dit komt door de invloed van het vele zoete water dat de Donau hier aanvoert. Echte mariene soorten kunnen niet goed tegen een (tijdelijk) verlaagd zoutgehalte. De schelpen van de soorten die we op het strand vonden zijn van dieren die wel tegen een verlaagd zoutgehalte kunnen.
Op 11 mei lagen we met de boot op de hoek van de Donau en het Dunavatkanaal (bij Murighiol). In het rivierbos op deze plek waren ondiepe plasjes (moerassig) te vinden. Rond deze vochtige plekken leefden de landslakken langwerpige barnsteenslak, gladde tolslak, oeverloofslak, donkere glimslak en een tuinslak. In de plasjes vond ik de posthorenslak, gewone poelslak, grote diepslak, gewone schijfhoren, platte schijfhoren. Dit laatst genoemde dier staat in Nederland en veel andere Europese landen op de rode lijst en is beschermd. Wim Kuijper

2 geaderde stekelhoorns (Rapana venosa) van het strand van de Zwarte Zee bij Sf. Gheorge (Wim)

Pelikanen op weg naar hun slaapplaats (Ina)

Onderweg naar het secret lake (Joke)

VLINDERS

8-5 Veldparelmoervlinder
Koningspage
Rietluipaard(op de boot na het eten 21.00)
9-5 Distelvlinder
Hooibeestje
blauwtje
10-5 blauwtje
Hoekstipvlinder (rups)
12-5 (groene nachtvlinder) Thetidia smaragdaria
(rups) Kleine hageheld – Lasiocampa trifolii
13-5 Groot dikkopje
Kaaskruiddikkopje
Plakker – Lymantria dispar (rups)
14-5 Vuurvlinder
Icarusblauwtje
Heideblauwtje
Oostelijk resedawitje
Aardbeidikkopje?
Purperspanner – Lythria purpuraria (GEEN zuringspanner)
Bosspanner – Scopulla imitaria
15-5 Kardinaalsmantel – Argynnis pandora (GEEN keizermantel)
Kleine parelmoervlinder
Gehakkelde aurelia
Heideblauwtje
Bloemenblauwtje
Panteruiltje

Veldparelmoervlinder (Piet)

Kardinaalsmantel (Piet)

Na het varen rijden, 'sleepbootje' Papurisul (Frans)

Determinatie (Joke)

Strandwandeling (Jan)

VOGELLLIJST		ma 7 mei 2012	di 8 mei	wo 9 mei	do 10 mei	vr 11 mei	za 12 mei	zo 13 mei	ma 14 mei	di 15 mei
Nederlandse naam	**Engelse naam**									
Knobbelzwaan	Mute Swan	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Grauwe Gans	Greylag Goose	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bergeend	Common Shelduck		x	x	x					
Krakeend	Gadwall			x	x	x			x	x
Zomertaling	Garganey				x	x				
Wilde Eend	Mallard	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Slobeend	Northern Shoveler				x					
Krooneend	Red-crested Pochard		x			x				
Tafeleend	Common Pochard		x	x				x	x	x
Witoogeend	Ferruginous Duck			x	x	x	x	x	x	
Dodaars	Little Grebe		x							
Fuut	Great Crested Grebe	x	x			x		x	x	
Roodhalsfuut	Red-necked Grebe					x		x	x	
Geoorde Fuut	Black-necked Grebe		x						x	
Aalscholver	Great Cormorant	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergaalscholver	Pygmy Cormorant		x	x	x	x	x	x	x	x
Roze Pelikaan	Great White Pelican		x	x	x	x	x	x	x	x
Kroeskoppelikaan	Dalmatian Pelican				x	x		x	x	x
Roerdomp	Great Bittern					x				
Kwak	Black-crowned Night Heron	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ralreiger	Squacco Heron	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kleine Zilverreiger	Little Egret	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Grote Zilverreiger	Great Egret	x	x	x	x	x	x	x		x
Blauwe Reiger	Grey Heron	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Purperreiger	Purple Heron			x	x	x	x	x	x	
Ooievaar	White Stork	x	x	x		x	x	x	x	x
Zwarte Ooievaar	Black Stork	x	x							
Zwarte Ibis	Glossy Ibis	x	x	x		x	x	x	x	x
Lepelaar	Eurasian Spoonbill			x					x	x
Zeearend	White-tailed Eagle			x	x	x	x	x	x	
Bruine Kiekendief	Western Marsh Harrier	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergarend	Booted Eagle									x
Buizerd	Common Buzzard	x	x			x	x			x
Torenvalk	Common Kestrel	x	x	x		x	x	x	x	x
Roodpootvalk	Red-footed Falcon		x	x	x	x	x	x	x	x
Boomvalk	Eurasian Hobby		x	x	x	x	x	x	x	x
Waterhoen	Common Moorhen		x				x		x	x
Meerkoet	Eurasian Coot	x	x					x	x	
Steltkluut	Black-winged Stilt		x	x	x				x	
Kluut	Pied Avocet		x	x	x					
Kleine Plevier	Little Ringed Plover				x					
Bontbekplevier	Common Ringed Plover				x					
Kievit	Northern Lapwing	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wulp	Curlew				x					
Krombekstrandloper	Curlew Sandpiper			x	x					
Kleine Strandloper	Little Stint				x					
Bonte Strandloper	Dunlin				x					
Zwarte Ruiter	Spotted Redshank			x	x					
Tureluur	Common Redshank				x					
Groenpootruiter	Common Greenshank			x						
Witgat	Green Sandpiper			x	x					
Bosruiter	Wood Sandpiper			x	x			x		
Oeverloper	Common Sandpiper		x	x	x	x	x	x		

Kemphaan	Ruff			x	x					x
Zwartkopmeeuw	Mediterranean Gull		x							
Kokmeeuw	Black-headed Gull	x	x	x	x			x	x	x
Pontische meeuw	Pontic Gull		x	x	x	x	x	x		
Geelpootmeeuw	Yellow-legged Gull	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Reuzenzwartkopmeeuw	Pallas' Gull			x	x	x	x	x		
Grote Stern	Sandwich Tern			x	x					
Visdief	Common Tern	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Witwangstern	Whiskered Tern	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Zwarte Stern	Black Tern		x	x	x	x		x	x	x
Witvleugelstern	White-winged Tern		x	x		x			x	
Patrijs	Grey Partridge									x
Fazant	Common Pheasant	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Stadsduif	Feral Dove	x	x	x			x			x
Houtduif	Common Wood Pigeon	x	x	x	x	x	x	x		
Holenduif	Stock Dove				x	x				
Turkse Tortel	Eurasian Collared Dove	x	x	x	x			x	x	x
Zomertortel	European Turtle Dove	x			x		x			x
Koekoek	Common Cuckoo	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosuil	Tawny Owl							x	x	
Ransuil	Long-eared Owl		x							x
Steenuil	Little Owl		x							
Gierzwaluw	Common Swift	x			x			x	x	
IJsvogel	Common Kingfisher		x	x		x	x	x	x	x
Bijeneter	European Bee-eater	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Scharrelaar	European Roller	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hop	Eurasian Hoopoe	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Grijskopspecht	Grey-headed Woodpecker	x	x	x		x	x	x	x	x
Witrugspecht	White-backed Woodpecker				x	x				
Zwarte Specht	Black Woodpecker							x		x
Grote Bonte Specht	Great Spotted Woodpecker				x	x	x	x	x	
Syrische Bonte Specht	Syrian Woodpecker			x						
Kleine Bonte Specht	Little Spotted Woodpecker		x	x			x		x	
Kuifleeuwerik	Crested Lark									x
Veldleeuwerik	Eurasian Skylark	x	x							
Boomleeuwerik	Woodlark									x
Kalanderleeuwerik	Calandra Lark		x							
Oeverzwaluw	Sand Martin		x	x	x	x	x	x		x
Boerenzwaluw	Barn Swallow	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Huiszwaluw	Common House Martin	x	x	x		x	x		x	x
Oeverzwaluw	Sand Martin		x	x	x	x	x	x		x
Gele Kwikstaart	Blue-headed Wagtail		x	x	x	x	x			
Balkankwikstaart (incl. 'Roem')	Black-headed Wagtail		x							
Witte Kwikstaart	White Wagtail	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Winterkoning	Wren			x						
Nachtegaal	Common Nightingale	x	x	x	x		x	x	x	
Noordse Nachtegaal	Thrush Nightingale			x	x	x	x	x	x	x
Zwarte Roodstaart	Black Redstart			x						
Gekraagde Roodstaart	Common Redstart			x		x	x	x	x	x
Paapje	Whinchat			x						
Tapuit	Northern Wheatear	x	x							x
Merel	Common Blackbird	x	x	x			x		x	x
Snor	Savi's Warbler			x	x	x	x	x	x	
Rietzanger	Sedge Warbler				x					
Bosrietzanger	Marsh Warbler				x					
Veldrietzanger	Paddyfield Warbler		x							
Kleine Karekiet	European Reed Warbler		x		x	x	x	x		
Grote Karekiet	Great Reed Warbler	x	x	x	x	x	x	x	x	

Spotvogel	Icterine Warbler						x		x	x
Braamsluiper	Lesser Whitethroat				x	x	x	x	x	
Grasmus	Common Whitethroat			x					x	
Tuinfluiter	Garden Warbler		x	x		x	x	x	x	x
Zwartkop	Blackcap			x	x	x	x	x	x	
Fitis	Willow Warbler			x		x	x		x	
Tjiftjaf	Northern Chiffchaff			x		x	x	x	x	
Grauwe Vliegenvanger	Spotted Flycatcher						x			
(Witkop) Staartmees	Long-tailed Tit					x	x			
Pimpelmees	Blue Tit		x	x		x	x	x	x	x
Koolmees	Great Tit		x	x	x	x	x	x	x	x
Baardman	Bearded Tit				x	x	x			
Buidelmees	Eurasian Penduline Tit			x	x	x	x	x	x	
Wielewaal	Eurasian Golden Oriole	x	x	x		x	x	x	x	x
Grauwe Klauwier	Red-backed Shrike		x	x	x	x	x	x	x	x
Kleine Klapekster	Lesser Grey Shrike		x	x	x	x	x	x		x
Ekster	Common Magpie	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kauw	Western Jackdaw	x	x	x						x
Roek	Rook	x	x	x	x	x	x		x	x
Bonte Kraai	Hooded Crow	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Raaf	Common Raven			x						
Spreeuw	Common Starling	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Spaanse Mus	Spanish Sparrow		x							
Huismus	House Sparrow	x	x	x	x				x	x
Ringmus	Eurasian Tree Sparrow		x	x		x	x	x	x	x
Vink	Common Chaffinch		x	x	x	x	x	x	x	x
Groenling	European Greenfinch			x	x		x			
Putter	European Goldfinch		x	x	x	x			x	x
Kneu	Linnet		x	x					x	x
Ortolaan	Ortolan Bunting		x		x					x
Rietgors	Common Reed Bunting		x		x	x	x	x	x	
Grauwe gors	Corn Bunting	x	x	x						x
Zwartkopgors	Black-headed Bunting				x					